

Witte Kerk Naarden

Vrijdag 18 april 2025

Goede vrijdag

Voorganger: ds. Evert-Jan van Katwijk

Organist: Wybe Kooijmans

BIJ DE DIENSTEN

Deze Stille of Goede Week is al op Palmzondag begonnen. Toen vierden we de feestelijke intocht van Jezus in Jeruzalem. Vrolijk zwaaiden de kinderen met hun Palmpasenstokken, maar die hebben wel de vorm van het kruis. Het is niet alleen zoet en lekker wat er aan en op de Palmpasenstok te vinden is: het broodhaantje verwijst naar de verloochening van Petrus en de mandarijn is zoet en zuur tegelijk, en bitter bovendien van schil.

Vanaf Witte donderdag tot aan Paasmorgen zijn de diensten één lange doorgaande viering waarin alle aspecten van het Paasverhaal aan de orde komen. De diensten worden dus ook niet afgesloten met een Zegen, maar we verlaten telkens in stilte de kerk om morgen terug te komen en verder te gaan.

Vandaag lezen we verder uit het Lucasevangelie waar we gisteren waren gebleven. We houden stil bij de dood aan het kruis en de Paaskaars wordt gedoofd.

Bij binnenkomst van de kerk krijgen we een steen in handen, die we bij vertrek als teken van gedenken kunnen neerleggen bij de afbeelding van het kruis; zoals het Joodse gebruik een steentje te leggen bij een graf. Als teken dat de grond waarop wij staan, veranderd is door deze mens. Er is een steen verlegd op deze dag, zoals een steen in een rivier het water anders doet stromen.

We beginnen in stilte

*God, er is wat afgestorven
vandaag.
Zovelen ongenoemd gedood,
gestorven, geslacht, verwond,
vernietigd, opgehouden,
leeggebloed en doodgeknuppeld.*

*Met hem zijn er miljoenen levens
opgehouden te bestaan.
Een vader, een broer,
een man, een soldaat.
Een vluchteling,
een anonieme reiziger,
een scholier op weg naar huis.
Een man op een fabrieksterrein,
een kind in een kelder,
een man voor de klas,
een vrouw in een vangrail,
een vrouw op een vuilnishoop.
dood.*

*Zoveel is afgestorven, afgemarteld,
afgemaakt.
Mijn God,
waarom heeft u ze verlaten?*

*God, er is wat afgestorven vandaag.
En iedere keer hoop ik dat dit de laatste keer is.
Maar het is nooit de laatste keer.
Volgend jaar zitten we hier weer.*

*Toen wij ontbeten,
nam Hij zijn kruis.
Toen wij onze koffie dronken,
viel hij.
Toen wij onze tanden poetsten,
viel hij opnieuw.*

*Maar verder terug moeten we.
Naar gisteren.
Toen we hem alleen
hebben laten staan.
Toen we te laf waren om te bekennen
bij Hem te horen.*

*En nog verder terug moeten we.
Naar zondag.
Toen we lachend naar de optocht
hebben gekeken en gezwaaid
met de palmtakken
in onze handen.
Leve de koning.*

Toen was alles nog goed.

lezing: Lucas 22, vers 66 t/m 71

♪ **Jezus, om uw lijden groot** - lied 558, strofe 1 en 7

1 Je - zus, om uw lij - den groot,
om uw le - ven en uw dood
die vol - bren - gen 't recht van God,
Ky - ri - e e - lei - son.

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like, with lyrics written below the notes. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The lyrics are: '1 Je - zus, om uw lij - den groot,'. The second staff continues: 'om uw le - ven en uw dood'. The third staff: 'die vol - bren - gen 't recht van God,'. The fourth staff ends with a double bar line: 'Ky - ri - e e - lei - son.'

7 Om het woord van goddelijk recht
dat Gij tot uw rechters zegt,
– zelf hebt Ge uw geding beslecht, –
Kyrie eleison.

lezing: **Lucas 23, vers 1 t/m 3**

♪ **Alles wat over ons geschreven is** - lied 556, strofe 1 en 2

1 Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,
al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

The musical score is written on four staves in B-flat major (two flats) and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like, with lyrics written below the notes. The first staff starts with a treble clef, a key signature of two flats (Bb, Eb), and a 4/4 time signature. The lyrics are: '1 Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is'. The second staff continues: 'gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,'. The third staff: 'al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,'. The fourth staff ends with a double bar line: 'al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.'

2 Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die zoon van David zijt en man van smarte,
koning der Joden die de dood verdreef.

lezing: **Lucas 23, vers 4 t/m 7**

♪ **Psalm 31 - strofe 1 en 4**

1 Op U ver-trouw ik, Heer der he-ren,
Gij die mijn sterk-te zijt.
Om uw ge-rech-tig-heid
wil nim-mer mij de rug toe-ke-ren.
Be-toon mij uw na-bij-heid
en stel mij in de vrij-heid.

4 In uwe handen, God almachtig,
beveel ik nu mijn geest.
Mijn hart is onbevreesd.
Ik ben altijd uw trouw indachtig,
mijn God, die als ik schreide
mij troostte en bevrijdde.

lezing: **Lucas 23, vers 8 t/m 12**

 Zie de mens die in zijn lijden - lied 586

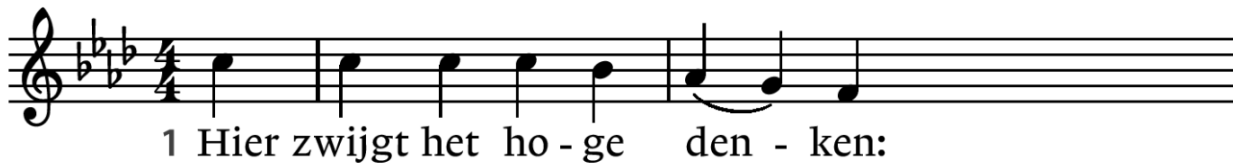
2 Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is Hij alleen.

3 Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.

4 Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen –
stervende pleit hij hen vrij.

lezing: Lucas 23, vers 13 t/m 25

 Hier zwijgt het hoge denken - lied 581

2 Die liefhad bovenmate,
die zich gevangen gaf,
bevrijdt ons uit ons haten,
breekt onze ikzucht af.

3 Zijn zwijgen voor de rechter
wordt nog door ons gehoord:
voor ons het pleit beslechtend
als zijn vrijsprekend woord.

4 Die vol was van genade
is onze weg gegaan.
het spoor van onze daden
klaagt ons niet langer aan.

lezing: **Lucas 23, vers 26 t/m 46**

De Paaskaars wordt gedoofd, we worden stil.

lezing: **Lucas 23, vers 47 t/m 12**

 Nu valt de nacht - lied 590

2 De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.

3 Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.

4 't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

5 Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

Onder het naspel 'O Traurigkeit, o Herzeleid' leggen we onze gedachtenissteen aan de voet van het kruis en verlaten in stilte de kerk.